

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 9P/108/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714202784
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Lapšanská
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2014:1714202784.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, so sídlom v Pezinku samosudkyňou JUDr. Zuzanou Gajerovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v L. J., N. XX, zastúpené v konaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, dieťa rodičov : matky L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo U. F., N., I. L. L., V., zastúpenej advokátskou kanceláriou Advocatus Martinková s.r.o., so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 6, otca : Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v L. J., N.Á. XX, zastúpeného JUDr. Darinou Tomčovou, advokátkou so sídlom v Šenkviaciach, Záhradná 58, úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva rodičov , takto

r o z h o d o l :

Súd zveruje maloletú U. V., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu manželstva rodičov do osobnej starostlivosti otca Y. V., nar. XX.XX.XXXX.

Obaja rodičia sú oprávnení dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka dieťaťa L. V. je povinná prispievať na výživu maloletej U. V., narodenej dňa XX.XX.XXXX sumou 200 eur mesačne, počnúc dňom 03.02.2013.

Zročné výživné za obdobie od 03.04.2013 do 20.06.2014 v sume 1500 eur je matka dieťaťa povinná zaplatiť k rukám otca maloletej U. V., narodenej dňa XX.XX.XXXX do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 03.04.2013 sa otec maloletého dieťaťa U. V., nar. XX.XX.XXXX domáhal úpravy práv a povinností rodičov k dieťaťu a to, tak, že žiadal maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného pre maloleté dieťa v sume 250 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Uviedol, že s matkou dieťaťa už dlhší čas nežijú v spoločnej domácnosti, obaja pracujú v zahraničí. Matka maloletej žije od roku 2007 v E., on pracuje v C., avšak na víkendy chodí domov do L. J.. Spolu s ním žije v domácnosti aj maloletá U., ktorá v mieste bydliska navštevuje i základnú školu a má tam kamarátov. V čas jeho neprítomnosti sa o dieťa stará jeho sestra, ktorá spolu s nimi žije v spoločnej domácnosti. Maloletá má k nej dobrý vzťah. V auguste 2012 dieťa odišlo na prázdniny k matke do E.. Deň pred jej návratom, matka telefonicky oznámila, že dieťa domov nepríde a zostáva u nej v E.. Za pomoci Centra pre medzinárodno- právnu ochranu detí a mládeže dosiahol návrat dieťaťa na Slovensko, ktorý sa uskutočnil na základe rozhodnutia britského súdu zo dňa 15.03.2013. Dieťa sa vrátilo domov dňa 22.03.2013 a odvtedy žije u otca.

Otec maloletej pracuje ako montér solárnych zariadení v C. a jeho príjem je 2000 eur. Matka dieťaťa má príjem cca 400 libier týždenne a na dieťa vôbec neprispieva. Maloletá U. navštevuje základnú školu, je zdravá, nie sú s ňou výchovné problémy. Starostlivosť o dieťa zabezpečuje otec za pomoci sestry. Náklady na dieťa vyčísлил otec maloletej na sumu 402,25 eur (strava doma, strava v škole, hygienické potreby, školské pomôcky, poplatky v škole a krúžky, lieky, oblečenie obuv + náklady na bývanie).

Na základe návrhu otca súd zveril predbežne dieťa do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku dieťaťa plnením vyživovacej povinnosti voči dieťaťu sumou 100 eur mesačne, uznesením zo dňa 23.04.2013, č.k. 28P 64/2013-120. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.10.2013

K návrhu na začatie konania sa vyjadrila matka maloletého dieťaťa prostredníctvom odvolania proti nariadenému predbežnému opatreniu. Uviedla, že vycestovanie do E., za prácou v roku 2007 s otcom dieťaťa konzultovala. O dieťa sa v tom čase starala stará matka a to do doby, kým si v E. nevytvorí matka dieťaťa vhodné zázemie. Do odchodu do E., sa o dieťa starala sama, otec dieťaťa pracoval v zahraničí. Otec dieťaťa sa nikdy o dieťa osobne nestaral a i dnes je dieťa celé dni s cudzou osobou. Matka dieťaťa vyjadrila názor, že ako matka má právo starať sa o svoje dieťa a aj ho vychovávať. Napriek tomu, že matka dieťaťa už má v zahraničí vytvorené vhodné podmienky, otec dieťaťa bráni vycestovaniu dieťaťa, hoci sám je celý týždeň v zahraničí. Dieťa tak sústavné vychováva niekto iný. Dieťa je negatívne ovplyvňované otcom a v prípade zverenia dieťaťa jemu hrozí, že sa bude rúcať citová väzba medzi matkou a dcérou. V E. dieťa krásne napredovalo v učení, na Slovensku sa s ňou nikto neučí. Dieťa sa samé počas prázdnin u matky rozhodlo v E. s matkou zostať, o žiaden únos dieťaťa sa nejednalo. Otec iba odvolal súhlas, ktorý najprv matke dieťaťa dal. Dcéрка má rada oboch rodičov a nevie sa samé rozhodnúť. Je však v jeho záujme, aby sa oň staral vlastný rodič a nie cudzí človek.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise : rodný list dieťaťa, sobášny list rodičov, písomné svedecké výpovede , potvrdenie o návšteve školy, potvrdenie o príjmoch a nákladoch rodičov , nákladov dieťaťa, a iné.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie kde vypočul rodičov detí, kolízneho opatrovníka, právnych zástupcov.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav : rodičia maloletého dieťaťa uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v Y., t.č. sú v rozvodovom konaní. Na pojednávaní dňa 20.06.2014 súd vyhlásil rozsudok, ktorým manželstvo účastníkov konania rozviedol, rozhodnutie nie je právoplatné.

Dňa XX.XX.XXXX sa narodilo v manželstve dieťa - U. V.. Manželia žili v spoločnej domácnosti do roku 2006. V auguste 2007 matka maloletej odišla žiť a pracovať do E., dieťa ponechala v starostlivosti svojej matky. V roku 2009 prevzal starostlivosť o dieťa otec maloletej a v roku 2011 sa spolu s ňou odsťahoval do L.Q. J., kde žije s nimi v spoločnej domácnosti i sestra otca maloletého dieťaťa. Dieťa v obci navštevuje základnú školu.

Maloletá U. zostala po prázdninách v roku 2012 u matky v N., na čo otec dieťaťa inicioval prostredníctvom Centra pre medzinárodnú ochranu detí a mládeže konanie o návrat dieťaťa. O návrate dieťaťa rozhodol Vrchný súd v Londýne, divízia rodiny rozhodnutím FD13P00148 zo dňa 15.03.2013. Dieťa bolo na Slovensko vrátené dňa 22.03.2013 a od tejto doby žije opäť v domácnosti otca v L. J.. Na Okresnom súde Pezinok je súčasne vedené konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a udelenie súhlasu vycestovaním dieťaťa s matkou do U. F.. Počas svojho pobytu v zahraničí matka na dieťa neprispievala žiadnym výživným.

Na nariadenom pojednávaní otec maloletého dieťaťa uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na podanom návrhu. Poukázal na už vykonané dokazovanie v konaní o rozvod manželstva 9P 48/2013.

Právna zástupkyňa otca maloletého dieťaťa uviedla, že trvajú na podanom návrhu, avšak výšku vyživovacej povinnosti matky upravujú na 200 eur mesačne. Matka dieťaťa si plní vyživovaciu povinnosť až od nariadenia predbežného opatrenia a to v rozsahu 100 eur mesačne.

Matka dieťaťa uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Odkedy sa dieťa vrátilo na Slovensko, začalo sa jeho ovplyvňovanie. Pokiaľ by súd zveril dieťa otcovi, navrhuje ako výživné 150 eur mesačne. Namietla položky ako hygienické potreby, nakoľko toto zabezpečiť je povinnosťou rodiča, rovnako hračky a knižky. Namietla náklady na bývanie, ktoré sú nákladmi dospelých a nie detí. Internet často nejde a matka dieťaťa sa nevie s ním spojiť.

Právna zástupkyňa matky dieťaťa poukázala, že príjem otca je vyšší ako príjem matky.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu otca vyhovieť a zaviazať matku dieťaťa sumou 200 eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na začatie konania.

Konaniu o úpravu práv a povinností k dieťaťu na čas do rozvodu predchádzalo konanie o rozvod a úpravu práv a povinností, kde súd vykonal rozsiahle dokazovanie v konaní 9P 48/2013, kde zistil, že otec dieťaťa pracuje ako montér solárnych zariadení v C., jeho príjem je 2000 eur. Počas týždňa je otec dieťaťa v práci, domov do L. J. chodí na víkendy. Otec spolu s dieťaťom žijú v rodinnom dome, kde s nimi v spoločnej domácnosti žije i sestra a teta dieťaťa zároveň. Tá zabezpečuje starostlivosť o dieťa počas neprítomnosti otca. Dieťa je s matkou v telefonickom kontakte, v kontakte cez skype, počas prázdnin dieťa matku navštevuje.

Dieťa od roku 2011 žije s otcom a v L. J. navštevuje školu, má tam krúžky a priateľov. Cíti sa tam dobre. V konaní 9P 48/2013 sa dieťa pred súdom i kolíznym opatrovníkom jasne a zrozumiteľne vyjadrilo, že má rado oboch rodičov, ale chce zostať žiť u otca na Slovensku, v L. J..

Súd ďalšie dokazovanie nevykonával, nakoľko mal za to, že skutkový stav veci bol zistený v rozsahu dostatočnom pre rozhodnutie súdu. Za situácie, kedy sa maloleté dieťa jasne k zvereniu do starostlivosti vyjadrilo, k starostlivosti otca dieťaťa neboli vznesené námietky zásadného charakteru, neboli zistené žiadne závažné okolnosti, ktoré by si vyžadovali posúdenie súdnym znalcom.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 1 súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa
- c) správa majetku maloletého dieťaťa

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd i vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 24 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na V zmysle ust. § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

V danom prípade bolo dokazovaním v konaní preukázané, že obaja rodičia sa dokážu o dieťa plnohodnotne postarať, tak po stránke výchovnej, ako aj materiálnej. U oboch rodičov existujú vyhovujúce podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa. Dieťa má dobrý vzťah k obom rodičom, avšak do popredia vystupuje preferovanie otca a najmä života na Slovensku, kde má dieťa vytvorené zázemie, školu, kamarátov a známych. Veľmi blízky citový vzťah má dieťa k svojej tete, ktorá sa o dieťa významným spôsobom stará. Dieťa je vekovo a rozumovo vyspelé natoľko, že dokázalo pred súdom veľmi spontánne a bezprostredne vysloviť svoj názor a jasne formulovalo, že vie, čo je predmetom konania a chce zostať doma, v starostlivosti otca na Slovensku. Súd v konaní, kde rozhoduje o právach a povinnostiach vo vzťahu k maloletým deťom, musí vždy prihliadať na záujem dieťaťa. Súčasná judikatúra súdov kladie veľký dôraz na potrebu zaoberať sa názorom maloletého dieťaťa a vypočúť jeho stanovisko v rámci súdneho konania. Dieťa svoj názor formulovalo jasne. Pokiaľ ide o námietky

matky dieťaťa, že nie je správne, aby sa o dieťa sústavne starala iná osoba ako rodič, súd uvádza, že to bola práve matka dieťaťa, ktorá v roku 2007, teda v čase keď dieťa malo 5 rokov odišla do E. natrvalo žiť a dieťa ponechala v starostlivosti inej osoby - svojej matky. Dieťa prakticky nenavštevovala, iba počas prázdnin. V roku 2009 sa starostlivosti o dieťa ujal jej otec a v roku 2011 sa spolu s dieťaťom odsťahoval do L. J.. Počas celej tejto doby matka na dieťa výživné neplatila. Súd nespochybňuje záujem matka starať sa o svoje dieťa a ani skutočnosť, že matka svoje dieťa miluje. Avšak ak jej úprimne záleží na tom, aby bolo dieťa šťastné, mala by rešpektovať jeho názor a akceptovať, že dieťa chce zostať žiť u otca, v Slovenskej republike. Reálne sa dieťa cíti dieťa doma tu a to je fakt, ktorý nemožno prehliadať. Súd zveril dieťa na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti otca to predovšetkým s poukazom na daný skutkový stav, teda , že dieťa žije dlhší čas v domácnosti otca, má sa tam dobre, je oň postarané. S poukazom na citové väzby a to tak na ľudí vo svojom blízkom okolí, ako aj k miestu, kde žije. Predovšetkým však s poukazom na jeho jasne formulovaný názor a vyjadrenú vôľu žiť u svojho otca. Nebolo ničím preukázané, že by otec dieťa nahováral, aby proti matke vystupovalo a trvalo na zverení dieťaťa otcovi. Otec dieťaťa nie je závadnou osobou, ktorej výchovné pôsobenie by znamenalo pre dieťa ohrozenie, čo do disciplíny a dodržiavania bežných , zaužívaných povinností. Matka detí neuviedla v konaní žiadne tak závažné okolnosti, ktoré by boli vo vzťahu k osobnej starostlivosti otca k dieťaťu , kontraproduktívne. Samotná okolnosť spočívajúca v nesúhlase matky s tým, aby dieťa žilo na Slovensku s otcom, nemôže byť jediným dôvodom, pre ktorý by mal súd návrh otca dieťa zamietnuť. Je zrejmé, že matke dieťaťa sa momentálny skutkový stav veci nepáči. Mala by si však uvedomiť, že dieťa nie je majetok ani jedného z rodičov, nepatrí mu. Dieťa je samostatná, jedinečná a mysliača ľudská bytosť, ktorá má právo na svoj názor, na svoj postoj k životu. Neznamená to, že rodič nemá na dieťa výchovne vplývať a korigovať správanie dieťaťa, ale nemôže mu autoritatívne vnucovať svoje predstavy o živote, bez rešpektovania postoja dieťaťa k veciam, ktoré sa ho bytostne týkajú.

Obaja rodičia budú naďalej oprávnení dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Pokiaľ ide o výživné, súd zistil, že majetkové pomery a príjmové pomery oboch rodičov sú približne rovnaké. Príjem otca dieťaťa je cca 2000 eur, príjem matky cca 1800 eur. Obaja majú iba jednu vyživovaciu povinnosť. Náklady dieťaťa boli vyčíslené na sumu 400 eur s tým, že ide o bežné náklady dieťaťa školopovinného, vo veku 12 rokov- strava doma, strava v škole, školské potreby, mobil , internet, oblečenie, obuv, výlety a voľnočasové aktivity

K námietkam matky k nákladom dieťaťa súd uvádza : výživné zahŕňa zabezpečovanie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa, nejedná sa iba o zabezpečovanie stravy a výživy, hoci názov sám, by mohol tomu napovedať. Náklady dieťaťa zahrňujú uspokojovanie jeho materiálnych potrieb, vrátane potreby bývania a tiež potrieb vzdelávacích a výchovných. Je zrejmé, že tieto potreby je povinný zabezpečiť v prvom rade jeho rodič, nakoľko dieťa nie je schopné samostatne sa živiť. Všetky potreby dieťaťa, najmä tie materiálne , niečo stoja a je nielen spravodlivé, ale i v zákone zakotvené, že obaja rodičia sa majú podieľať na úhrade nákladov dieťaťa, vyživovacia povinnosť je zákonnou povinnosťou . Suma 200 eur je adekvátna potrebám dieťaťa a je v schopnostiach a možnostiach matky si takto určenú vyživovaciu povinnosť plniť. Súd určil povinnosť platiť výživné späťne od podania návrhu. Matka v tom čase na dieťa výživným neprispievala, stalo sa tak až po nariadení predbežného opatrenia Zročné výživné za obdobie od 03.04.2013 do 20.06.2014 súd vyčísli na sumu 1500 eur, pričom táto suma predstavuje rozdiel medzi súdom určeným výživným na čas do rozvodu a výživným skutočne matkou zaplateným.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § ods.146 ods. 1 písm. a / OSP, kedy súd vysloví, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov nepriznáva, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie na tunajšom súde , písomne, v troch vyhotoveniach, v lehote 15 dni odo dna jeho doručenia.

Podľa § 205 O. s. p. ods. 1) v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že,

- a) neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený; to neplatí, ak senát rozhodoval namiesto samosudcu
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli doteraz uplatnené
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci
- g) súd prvého stupňa neprihliadol na námietky odvolateľa napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa § 175 ods. 3, časť prvej vety za bodkočiarkou.